

Aurel Chiriac (coordonator), Liviu Borcea,
Lucia Cornea, Rodica Hârcă, Gabriel Moisa, Péter I. Zoltán

ORADEA

PAGINI DE ISTORIE
INSTITUȚIA
PRIMARULUI.
EVOLUȚIE
ADMINISTRATIVĂ.
REALITATE
URBANISTICĂ ȘI
ARHITECTURALĂ

CENTENARUL SEDIULUI PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI ORADEA

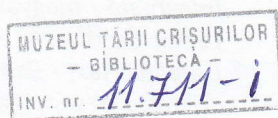
1903-2003

NAGYVÁRAD VÁROSHÁZÁNAK CENTENÁRIUMA

NAGYVÁRAD

TÖRTÉNETI FEJEZETEK
A POLGÁRMESTER INTÉZMÉNYE.
A KÖZIGAZGATÁS FEJLŐDÉSE.
VÁROSRENDEZÉS ÉS ÉPÍTÉSZEZET

EDITURA MUZEULUI ȚĂRII CRIȘURILOR
ORADEA, 2003

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale:

Oradea. Pagini de istorie/Coordonator: Aurel Chiriac

Prefața de Petru Filip

Oradea: Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2003

253 p.:il; 15,5 cm.

Bibliogr.

ISBN 973-86060-6-3

I. Chiriac, Aurel (coord.)

II. Filip, Petru (pref.)

94(498.4 Oradea)

Copertă și tehnoredactare / Borító és technikai szerkesztés:

Adrian Buzaș

Fotografii / Fényképek: **Alexandru Szabo, Radu Huza**

Procesare imagine / Kép kidolgozás: **Mariana Mechiș**

Traducere / Fordítás: **Balogh Andrea, Cseke Sándor, Pap Krisztina,**

Sütő Tibor, Szabó József, Vajda László, Wágner Izabella

(maghiară / magyar); **Magda Danciu, Radu Danciu** (engleză/angol)

Lector de carte / Lektor: **Laura Ardelean, Amalia Moldovan**

Culegere text / Szöveg betáplálás: **Simona Cura**

**Volum finanțat de Primăria Municipiului Oradea și Consiliul Local
al Municipiului Oradea / A kötet megjelenését a Nagyvárad
Polgármesteri Hivatal és a Nagyvárad Helyi Tanács anyagilag
támogatta**

CUPRINS/TARTALOM

- ÎN SLUJBA COMUNITĂȚII ORĂDENE / A NAGYVÁRADI KÖZÖSSÉG SZOLGÁLATÁBAN (**P. Filip**) 3
- ORADEA. EVOLUȚIE ADMINISTRATIVĂ ÎN EVUL MEDIU ȘI EPOCA MODERNĂ. INSTITUȚIA PRIMARULUI ÎNTRE ANII 1850-1918 / NAGYVÁRAD. KÖZIGAZGATÁSI FEJLŐDÉS A KÖZÉPKORBAN ÉS AZ ÚJKORBAN. A POLGÁRMESTER INTÉZMÉNYE ÉS AZ 1850-1918 KÖZÖTTI POLGÁRMESTEREK (**L. Borcea**) 6
- INSTITUȚIA PRIMARULUI ȘI PRIMARII ORADIEI ÎNTRE 1918-1944 / A POLGÁRMESTER INTÉZMÉNYE ÉS AZ 1918-1944 KÖZÖTTI NAGYVÁRADI POLGÁRMESTEREK (**L. Cornea**) 60
- INSTITUȚIA PRIMARULUI ȘI PRIMARII ORADIEI ÎNTRE 1945-2003 / A POLGÁRMESTER INTÉZMÉNYE ÉS AZ 1945-2003 KÖZÖTTI NAGYVÁRADI POLGÁRMESTEREK (**G. Moisa**) 146
- MUNICIPIUL ORADEA MARE LA 1890. REALITATE URBANISTICĂ. DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SOCIAL - ECONOMICĂ / NAGYVÁRAD MEGYESZÉKHELY 1890-BEN. A VÁROSÉPÍTÉS ÉS VÁROSRENDEZÉS HELYZETE. INTÉZMÉNYI ÉS SZOCIÁL - GAZDASÁGI FEJLŐDÉS (**A. Chiriac**) 198
- CLĂDIREA PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI ORADEA. ISTORIC. ARHITECTURĂ ȘI STIL / NAGYVÁRAD VÁROSHÁZA. TÖRTÉNETE. ÉPÍTÉSZEZET ÉS STÍLUS (**R. Hârcă, Péter I. Z.**) 226